

Niedziela Palmowa, czyli Męki Pańskiej

Wg. Mszału Rzymskiego

1. W tym dniu Chrystus wjechał do Jerozolimy, aby dokonać paschalnego misterium. Kościół wspomina ten wjazd we wszystkich Mszach świętych: przed Mszą główną odbywa się procesja lub uroczyste wejście, przed innymi Mszami wejście zwykle. Procesji nie można powtarzać. Wejście uroczyste można powtórzyć przed mszami, które się sprawuje z licznym udziałem wiernych.

PAMIĄTKA WJAZDU CHRYSZTUSA DO JEROZOLIMY

PIERWSZA FORMA: PROCESJA Z PALMAMI

2. W odpowiedniej porze wierni gromadzą się w mniejszym kościele lub innym stosownym miejscu poza kościołem, do którego ma się udać procesja. Wierni trzymają w ręku gałązki.

3. Kapłan i diakon, w szatach mszalnych koloru czerwonego, przychodzą na miejsce, gdzie zgromadził się lud. Kapłan zamiast ornatu może włożyć kapę, którą zdejmuje po procesji.

4. W tym czasie śpiewa się antyfonę Mt 21, 9

Można śpiewać inną odpowiednią pieśń.

5. Kapłan pozdrawia wiernych, jak zwykle; następnie zwraca się do nich z krótką zachętą do czynnego i świadomego uczestnictwa w liturgii dnia. Może to uczynić tymi lub podobnymi słowami:

6. Po wprowadzeniu kapłan odmawia z rękami złożonymi jedną z modlitw.

Kapłan kropi gałązki wodą święconą nic nie mówiąc.

7. Następnie odczytuje się Ewangelię o wjeździe Chrystusa Pana do Jerozolimy, wyjętą z jednej z czterech Ewangelii. Czyta ją diakon w zwykły sposób. Gdy nie ma diakona, czyni to kapłan.

Rok B Mk 11, 1-10 J 12, 12-16

8. Po Ewangelii można wygłosić krótką homilię.

Przed procesją kapłan lub diakon może się zwrócić do wiernych z następującym lub podobnym wezwaniem:

Drodzy bracia i siostry, naśladowując rzesze, które uroczyście witały Pana Jezusa, idźmy w pokoju.

9. Procesja wyrusza do kościoła, w którym zostanie odprawiona Msza święta. Na czele idzie ministrant z ozdobnym krzyżem, pomiędzy dwoma ministrantami, którzy niosą zapalone świece. Jeżeli używa się kadzidła, przed krzyżem idzie ministrant z dymiącą kadzielnicą. Dalej idzie kapłan i usługujący, a za nimi wierni z gałązkami w rękach. W czasie procesji śpiewa się pieśni dostosowane do okoliczności.

10. Po wejściu procesji do kościoła śpiewa się hymn do Chrystusa Króla.

Gdy procesja wchodzi do kościoła można również śpiewać responsorium.

11. Po przybyciu do ołtarza, kapłan oddaje mu cześć; może go także okadzić. Następnie udaje się na miejsce przewodniczenia i, jeśli używał kapy, zdejmuje ją i wkłada ornat. Na zakończenie procesji, opuściwszy inne obrzędy, odmawia kolektę mszalną. Dalej Msza święta odbywa się w zwykły sposób.

DRUGA FORMA: UROCZYSTE WEJŚCIE

12. Gdy nie można odprawić procesji poza kościołem, na pamiątkę wjazdu Chrystusa odprawia się wewnątrz kościoła obrzęd uroczystego wejścia przed główną Mszą świętą.
13. Wierni z gałązkami w rękach, gromadzą się przed drzwiami kościoła lub wewnątrz świątyni. Kapłan z posługującymi i przedstawicielami wiernych udaje się na miejsce poza prezbiterium, tak wybrane, by przynajmniej większa część wiernych mogła widzieć obrzędy.
14. Gdy kapłan udaje się na wyznaczone miejsce, śpiewa się antyfonę Hosanna lub inna odpowiednią pieśń.

Następuje poświęcenie gałązek i odczytanie Ewangelii o wjeździe Chrystusa Pana do Jerozolimy(nr 5-7). Po Ewangelii kapłan z posługującymi i przedstawicielami wiernych udaje się uroczyście przez kościół do prezbiterium; w tym czasie śpiewa się hymn Chwała i cześć (nr 10) lub inną odpowiednią pieśń.

Jeśli ze względu na okoliczności, poświęcenie gałązek musi się odbyć w prezbiterium, po odczytaniu Ewangelii kapłan z posługującymi i przedstawicielami wiernych przechodzi uroczyście między ludem przez nawę główną i boczne nawy kościoła, po czym powraca do ołtarza. Podczas tego uroczystego przejścia śpiewa się responsorium lub inne odpowiednie pieśni. W wyjątkowych sytuacjach, gdy nawet przejście między ludem jest niemożliwe, kapłan wchodzi do prezbiterium podczas śpiewu antyfony Hosanna, poświęca gałązki i odczytuje Ewangelię o wjeździe Chrystusa do Jerozolimy. Po Ewangelii śpiewa się hymn Chwała i cześć lub inną odpowiednią pieśń. W tym czasie wszyscy stoją.

-
15. Po wejściu do prezbiterium, kapłan oddaje cześć ołtarzowi i udaje się na miejsce przewodniczenia. Opuściwszy inne obrzędy, odmawia kolektę mszalną i dalej odprawia Mszę świętą w zwykły sposób. Tak samo czyni, gdy poświęcenie gałązek musi się odbyć w prezbiterium.

TRZECIA FORMA: ZWYKŁE WEJŚCIE

16. We wszystkich innych Mszach tej niedzieli, których nie poprzedza wejście uroczyste, wjazd Chrystusa do Jerozolimy upamiętnia się przez zwykłe wejście.
17. Gdy kapłan udaje się do ołtarza śpiewa się antyfonę z psalmem (nr 18) lub inną pieśń o wjeździe Chrystusa do Jerozolimy. Kapłan po przyjsciu do ołtarza oddaje mu cześć i staje na miejscu przewodniczenia. Pozdrawia lud i odprawia Mszę świętą jak zwykle.

W Mszach bez udziału ludu i w tych Mszach, w których nie było śpiewu na wejście, kapłan po przyjsciu do ołtarza i oddaniu mu czci, pozdrawia lud, odczytuje antyfonę i w zwykły sposób odprawia Mszę świętą.

19. Tam gdzie nie może się odbyć ani procesja ani uroczyste wejście, wypada odprawić nabożeństwo słowa Bożego o wjeździe mesjańskim i o Męce Pańskiej. Odprawia się je w sobotę w godzinach wieczornych lub w niedzielę w odpowiedniej porze.

MSZA

20. Po procesji lub uroczystym wejściu kapłan rozpoczyna Mszę od kolekty.
22. Opis Męki Pańskiej czyta się bez świec, nie używa się także kadzidła. Czytający, którym jest diakon lub kapłan, nie pozdrawia ludu i nie czyni znaku krzyża na księdze. Mękę Pańską mogą czytać lektorzy, jednak słowa Chrystusa wykonuje, jeśli to możliwe, kapłan. Tylko diakoni przed śpiewem Męki Pańskiej proszą kapłana o błogosławieństwo, jak zwykle przed Ewangelią.
23. Po odczytaniu Ewangelii może być krótka homilia.

Wg. Listu okólnego o przygotowaniu i obchodzeniu Świąt Paschalnych

28. Wielki Tydzień rozpoczyna się w "Niedziele Palmową, czyli Męki Pańskiej", która łączy zapowiedź królewskiego triumfu Chrystusa i orędzie Męki. W liturgii tego dnia i w katechezie należy ukazać związek między tymi dwoma aspektami paschalnego misterium.

29. Od najdawniejszych czasów upamiętnienie wjazdu pana do Jeruzalem odbywa się przez uroczystą procesję. Chrześcijanie obchodzą to wydarzenie, naśladując aklamację i gesty żydowskich dzieci, które wyszły na spotkanie pana i śpiewały "Nabożne Hosanna". Powinna odbywać się tylko jedna procesja i to tylko przed Mszą, na której liczniej gromadzą się wierni, także w godzinach wieczornych soboty lub niedzieli. Wierni niech się wcześniej zgromadzą w jakimś mniejszym kościele lub w innym stosownym miejscu poza kościołem, do którego zmierza procesja.

W procesji niech wierni biorą udział, niosąc gałązki palm lub innych drzew. Kapłan i usługujący, również niosą palmy, idą przed ludem (34).

Palmy lub inne gałązki błogosławi się po to, aby były niesione w procesji. Palmy przechowywane w domu przypominają wiernym o zwycięstwie Chrystusa, które uczcili w procesji.

Niech duszpasterze tak przygotowują i odpowiadają tę procesję ku czci Chrystusa Króla, aby przyniosła prawdziwe duchowe owoce w życiu wiernych.

30. Oprócz wyżej opisanej uroczystej procesji upamiętniającej wjazd Pana do Jerozolimy, Mszał przewiduje dwie inne formy, jednakże nie w tym celu, aby pobłażać wygodnictwu i łatwiznie, lecz ze względu na możliwe trudności w odprawieniu procesji.

Drugą formą upamiętnienia jest uroczyste wejście, kiedy nie może się odbyć procesja poza kościołem. Trzecią formą jest zwykłe wejście, które stosuje się we Mszach Świętych tej niedzieli, w której nie odbywa się uroczyste wejście.

31. Ta, gdzie nie może być sprawowana Msza święta, wypada odprawić liturgie Słowa Bożego o mesjańskim wjeździe i o Męce Pańskiej, albo wieczorem w sobotę albo w odpowiedniej godzinie w niedzielę.

32. Podczas procesji schola i lud wykonują śpiewy zaproponowane w Mszale Rzymskim, jak Ps 23 i 46 oraz inne stosowne pieśni ku czci Chrystusa Króla.

33. Opowiadanie o Męce Pańskiej przysługuje szczególnie uroczysty charakter. Radzi się, aby było śpiewane lub czytane w tradycyjny sposób, to znaczy przez trzech, którzy dzielą między siebie rolę Chrystusa, narratora i ludu. Pasję nich wykonują diakoni albo prezbiterzy, lub w ich braku - lektorzy; w tym przypadku rola Chrystusa winna być zarezerwowana kapłanowi.

Ta proklamacja Męki odbywa się bez użycia świeczników i kadzidła, bez pozdrowienia ludu i bez wykonania znaku krzyża na księdze. Jedyne diakoni proszą o błogosławieństwo kapłana, jak zwykle przed Ewangelią.

Wypada, aby dla duchowego dobra wiernych opowiadanie o Męce było czytane w całości i aby nie były opuszczane poprzedzające je czytania.

34. Nie należy opuszczać homilii po opowiadaniu o Męce.

Wg. Ceremoniału Liturgicznej Posługi Biskupa

263. W Niedzielę Palmową, czyli męki Pańskiej, Kościół wkracza w misterium swojego ukrzyżowanego, pogrzebanego i wskrzeszonego Pana, który wjeżdżając do Jerozolimy, zapoczątkował objawienie swego majestatu. Wierni niosą gałązki na znak królewskiego triumfu, jaki odniósł Chrystus po męce na krzyżu. Trzeba, aby w celebracji tego dnia i w przekazywanej o nim katechezie jasno był postrzegany związek między dwoma aspektami paschalnego misterium, w myśl słów Apostoła: „Skoro wspólnie z Nim cierpimy, to po to, by wspólnie mieć udział w chwale” (Rz 8,17).

PIERWSZA FORMA: PROCESJA

264. W odpowiedniej porze wierni gromadzą się w mniejszym kościele lub w innym stosownym miejscu poza kościołem, do którego ma się udać procesja.

Wierni trzymają w rękach gałązki.

265. W stosownym miejscu biskup/celebrans ubiera czerwone szaty liturgiczne wymagane przy sprawowaniu Mszy świętej. Zamiast ornatu może ubrać kapę, którą zdejmuje po procesji. Otrzymuje mitrę i pastorał oraz, poprzedzony przez posługujących i koncelebransów, ubranych w szaty mszalne, przychodzi na miejsce błogosławieństwa palm. W tym czasie śpiewa się antyfonę: *Hosanna* lub inną odpowiednią pieśń.

266. Po śpiewie biskup zdejmuje mitrę i oddaje pastorał, oraz stojąc zwrócony w stronę wiernych, wykonuje znak krzyża, mówiąc: *W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego*. Wszyscy żegnają się i odpowiadają: *Amen*. Następnie biskup pozdrawia wiernych, mówiąc: *Pokój z wami*. Wszyscy: *I z duchem twoim*. Biskup zwraca się do wiernych z krótką zachętą do czynnego i świadomego udziału w liturgii dnia. Według uznania może to zlecić diakonowi lub jednemu z koncelebransów.

267. Po wprowadzeniu biskup rozkłada ręce i odmawia jedną z modlitw błogosławieństwa gałązek oraz kropi gałązki pobłogosławioną wodą, nic nie mówiąc.

268. Po błogosławieństwie gałązek, zanim zostanie odczytana Ewangelia, biskup może rozdać gałązki koncelebransom, posługującym i niektórym wiernym. Sam zaś palmę dla niego przygotowaną otrzymuje od diakona lub jednego z koncelebransów, i przekazuje ją jednemu z posługujących, kiedy rozdaje palmy. W tym czasie wykonuje się odpowiednią pieśń.

269. Następnie biskup nakłada kadzidło do kadzielnicy oraz błogosławi diakona, który będzie głosić Ewangelię. Otrzymuje swoją palmę i trzyma ją, gdy jest głoszona Ewangelia. Jeśli według uznania ma wygłosić homilię, oddaje palmę oraz przyjmuje mitrę i pastorał, chyba że coś innego uzna za stosowne.

270. Przed procesją biskup lub diakon może się zwrócić do wiernych z następującym wezwaniem podanym we Mszałe Rzymskim: *Drodzy bracia i siostry, naśladując rzesze, które uroczyście witały Pana Jezusa, idźmy w pokoju.* Wyrusza procesja do kościoła, w którym będzie sprawowana Msza święta. Na czele idzie ministrant z dymiącą kadzielnicą, następnie akolita (lub ministrant) z krzyżem, według miejscowego zwyczaju ozdobionym gałązkami palm, idzie pomiędzy dwoma innymi akolitami (lub ministrantami), którzy niosą zapalone świece. Dalej idzie duchowieństwo, diakon niosący księgę Ewangelii, inni diakoni, jeśli są, niosący księgę z opisem męki Pańskiej; koncelebransi, posługujący (ministrant) z pastorałem biskupa i wreszcie biskup w mitrze, niosący gałązkę. Nieco z tyłu za biskupem idą dwaj asystujący diakoni, ministranci służący do Mszału i mitry; na koniec – wierni. Wszyscy, posługujący i wierni, niosą gałązki.

W czasie procesji schola i lud wykonują śpiewy wskazane w mszale lub inne odpowiednie pieśni.

Gdy procesja wchodzi do kościoła, śpiewa się responsorium: *Chwała i cześć, o Królu Chryste* lub inną pieśń mówiącą o wjeździe Pana Jezusa do Jerozolimy.

271. Po przybyciu do ołtarza biskup oddaje gałązkę diakonowi, zdejmuje mitrę, oddaje cześć ołtarzowi i okadza go. Następnie udaje się do katedry, zdejmuje kapę, jeśli był w nią ubrany podczas procesji i ubiera ornat. Opuściwszy inne

obrzędy wstępne Mszy świętej, według uznania także: *Panie, zmiłuj się nad nami*, na zakończenie procesji odmawia kolektę.

Zależnie od uznania biskup może zdjąć kapę i ubrać ornat po przybyciu do ołtarza, a przed wykonaniem ukłonu.

DRUGA FORMA: UROCZYSTE WEJŚCIE

272. Gdy odprawienie procesji poza kościołem nie jest możliwe, błogosławieństwa gałązek można dokonać w formie uroczystego wejścia.

Wierni, z gałązkami w rękach, gromadzą się przed drzwiami kościoła lub w jego wnętrzu. Biskup wraz z posługującymi i przedstawicielami wiernych udaje się na miejsce w kościele, w którym przynajmniej większość uczestników będzie mogła widzieć obrzęd.

Gdy biskup udaje się na to miejsce, śpiewa się antyfonę: *Hosanna* lub inną odpowiednią pieśń. Następnie wszystko odbywa się tak, jak to jest opisane wyżej (w numerach 266 – 271).

OPIS MĘKI PAŃSKIEJ

273. Po rozpoczęciu śpiewu przed Ewangelią wstają wszyscy, z wyjątkiem biskupa. Na wygłoszenie opisu męki nie niesie się kadzidła ani zapalonych świec. Diakoni mający czytać opis męki, proszą biskupa o błogosławieństwo i otrzymują je, jak to jest powiedziane wyżej w numerze 140.

Następnie, po zdjęciu mitry, biskup wstaje i otrzymuje pastorał. Na początku czytania opisu męki opuszcza się pozdrowienie ludu oraz znaki krzyża.

Po oznajmieniu śmierci Pana wszyscy klękają i następuje chwila ciszy. Na koniec mówi się: *Oto słowo Pańskie*, lecz opuszcza się ucałowanie księgi.

Po czytaniu opisu męki biskup wygłasza krótką homilię. Według uznania można po niej zachować chwilę milczenia.

Mszę świętą sprawuje się dalej, jak zwykle.

* Pomijając użycie insygni biskupich, liturgia prowadzona przez prezbitera przebiega w taki sam sposób.